

SKUPŠTINA OPŠTINE

LOPARE

SLUŽBENI GLASNIK

OPŠTINE LOPARE

BROJ: 5

GODINA XXV

DATUM: 16.08.1991.godine

S T A T U T

OPŠTINE LOPARE

Lopare, avgusta 1991.godine

Glasnik izdaje Skupština opštine Lopare

Uredjuje: Stručna služba Skupštine opštine Lopare

Glasnik izlazi po potrebi.

Na osnovu člana 272.Ustava Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine /"Službeni list SRBiH",broj 4/74/ i člana 223. tačka 1. Statuta opštine Lopare /"Službeni glasnik opštine Lopare",broj 4/78/, Skupština opštine Lopare, na sjednici održanoj 15.08.1991.godine, d o n o s i

O D L U K U

O PROGLAŠENJU STATUTA OPŠTINE LOPARE

I

Proglašava se Statut opštine Lopare koji je usvojila Skupština opštine Lopare na sjednici održanoj 15.avgusta 1991. godine.

Sastavni dio ove Odluke je i tekst Statuta opštine Lopare.

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i biće objavljena u "Službenom glasniku opštine Lopare".

Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina

SKUPŠTINA OPŠTINE LOPARE

Broj: 01-254/91

Datum: 15.08.1991.godine

PREDSJEDNIK

SKUPŠTINE OPŠTINE LOPARE

Dr. Dušan Jović,s.r.

I - O P Š T I N A

Član 1.

Opština Lepare / u daljem tekstu: opština /, je u sastavu Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine.

Područje opštine, utvrđeno zakonom, obuhvata sljedeća naseljena mjesta: Bobetino Brdo, Brezje, Brijest Brnjak, Brusnica, Bučje, Čeliš, Drijenča, Funzi, Jablanica, Koraj, Kozjak, Koretaši, Jabucka, Lipovica, Lopare, Lopare Selo, Lukavica, Mačkovac, Miladići, Miliño Selo, Murosavci, Mrtvica, Nahvioci, Feljave, Piperi, Pukiš, Puškovac, Podgora, Pirkovci, Priboj, Ratkovići, Smiljevac, Šibošnica, Tebut, Vakuf, Velino Selo, Visori, Vražići i Vukosavci.

Opština ima svojstvo pravnog lica.

Član 2.

U skladu sa Ustavom SRBiH u opštini se:

- stvaraju uslovi da se odnosi medju gradjanima zasnivaju na zvjednosti o zajedničkim interesima, na solidarnosti i uzajamnosti, povjerenju i saradnji, društvenoj etici i humanizmu;
- stvaraju uslovi za svesrani razvitak čovjeka kao slobodne stvaralačke ličnosti,
- podstiče inicijativa i slobodno izražavanje, povezivanje i ujedinjavanje interesa gradjana i njihovih organizacija i zajednica,
- preuzimaju mjere kojima se stvaraju i unapređuju uslovi za život i rad gradjana,
- razvija odgovornost za sprovođenje utvrijene politike i izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata.

Član 3.

Sjedište opštine je u naseljenom mjestu Lopare.

Opština ima pečat okruglog oblika sa tekстом "Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina" - opština Lopare", na oba pisma.

II - POLOŽAJ I ULOGA GRADJANA U OPŠTINI

Član 4.

Gradjani kao subjekti i nosioci društvenih odnosa u opštini, ostvaruju slobode, prava i dužnosti, slobodno i ravnopravno, ostvaruju svoje zajedničke interese, vrše vlast i upravljaju svojim radom i rezultatima svega rada.

Član 5.

U opštini, obezbeđuju se uslovi za ostvarivanje Ustavom i Statutom opštine utvrđenog položaja građanina kao nosioca odlučivanja i u vršenju funkcija vlasti i upravljanja drugim društvenim poslovima, a naročito:

- za razvijanje, zaštitu i unapredjivanje demokratskih odnosa medju gradjanima,
- za ostvarivanje prava političke i druge inicijative,
- za neposredno odlučivanje o sopstvenim, zajedničkim i opštedruštvenim interesima i ciljevima društva,
- za ostvarivanje lične, društvene, političke i ekonomske odgovornosti nosilaca javnih i drugih društvenih funkcij
- za zaštitu ustavnosti i zakonitosti,
- za jačanje zakonitosti i efikasnosti organa opštine i razvijanje njihove društvene uloge i odgovornosti,
- za zaštitu ži otne sredine.

Član 6.

Gradjani u opštini razvijaju svoju društvenu aktivnost slobodno i neposredno sagledavaju svoje, zajedničke interese i potrebe i ostvaruju ih u mjesnim zajednicama i drugim organizacijama i zajednicama.

III - PRAVA I DUŽNOSTI OPŠTINE

Član 7.

U skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom u opštini se:

1. - stvaraju i razvijaju materijalni i drugi uslovi za život i rad i za zadovoljavanje materijalnih, socijalnih, kulturnih i drugih zajedničkih potreba,

- usmjerava i uskladjuje privredni razvoj donošenjem programa razvoja,

- stvaraju i obezbeđuju opšti uslovi za razvoj i proširenje materijalne osnove male privrede, trgovine, zanatstva, turizma, poljoprivrede, šumarstva i saobraćaja, i za razvoj preduzetništva u privredi,

2. - usmjerava i uskladjuje društveni razvoj u oblasti obrazovanja, nauke, kulture, fizičke kulture, zdravstva, socijalne zaštite, socijalne sigurnosti i drugim djelatnostima utvrđenim zakonom,

- uredjuje i obezbeđuje zaštita i unapredjenje čovjekove okoline, očuvanje i razvoj privrednih i radom stvorenih vrijednosti čovjekove okoline, zaštite vazduha, tla, vode i vodonika, te pitanja prostornog uredjenja,

3. - uredjuje i sprovođi politika u oblasti stambeno-komunalnih djelatnosti,
- donosi prostorni i uroanistički plan,
 - uredjaju i obezbeđuju uslovi za razvoj komunalnih djelatnosti,
 - uredjuje i obezbeđuje korišćenje gradskog građevinskog zemljišta i poslovnog prostora,
 - stara o izgradnji, održavanju i korištenju lokalnih puteva, ulica i drugih javnih objekata od značaja za opštinu,
4. - obezbeđuje ostvarivanje i zaštita sloboda, prava i dužnosti čovjeka i gradjanina i štiti zakonitost,
- uredjuju odnosi od neposrednog interesa za gradjanina,
 - obezbeđuje neposredno izvršavanje propisa i opštih akata opštine i izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata Republike BiH, čije izvršavanje je povjerenje opštini,
 - uredjuje organizacija i rad opštinskih organa uprave i upravnih organizacija, kao i njihove materijalne i druge odnose, prava, dužnosti i odgovornosti radnika u tim organima i organizacijama,
 - obezbeđuje ostvarivanje javnosti rada i odgovornosti organa vlasti i nosilaca javnih i drugih društvenih funkcija,
 - obezbeđuje vršenje društvenog nadzora,
5. - preduzimaju odgovarajuće mjere za zaštitu sigurnosti ljudi i imovine,
- obezbeđuje javni rad i mir,
6. - uredjuje i organizuje narodna odbrana,
- obezbeđuje ostvarivanje prava i dužnosti i građana u vezi sa odbranom zemlje,
 - rukovodi teritorijalnom odbranom i civilnom zaštitom,
7. - obezbeđuje i organizuje društvena zaštita i društvena kontrola,
- obezbeđuju uslovi za efikasno ostvarivanje prava i dužnosti gradjana u sistemu društvene zaštite.

IV - MJESNA ZAJEDNICA

Član 8.

Mjesna zajednica je zajednica gradjana u kojoj se izražavaju različiti interesi i potrebe, razmatra i izgradjuje politika u mjesnoj zajednici i opštini i odlučuje o svakodnevnim pitanjima gradjana.

Član 9.

Gradjani u mjesnoj zajednici u skladu sa zakonom, odlučuju o ostvarivanju svojih zajedničkih interesa i potreba u oblastima uređivanja naselja, stanovanja, komunalnih djelatnosti zdravstvene zaštite, obrazovanja i vaspitanja, kulture, fizičke kulture, tehničke kulture, zaštite potrošača, zaštite i unapređivanja čovjekove sredine, narodne odbrane, društvene samozaštite, kao i drugim oblastima života i rada.

Član 10.

Gradjani u mjesnoj zajednici, kao zajednici neposrednih odnosa, rješavaju bitna pitanja od zajedničkog interesa na osnovama uzajamnosti i solidarnosti.

Član 11.

Područje mjesne zajednice je dio teritorija opštine koji predstavlja prostornu i urbanu cjelinu na kojoj gradjani mogu najuspješnije organizovati neposredno odlučivanje i razvijati međusobne društvene odnose.

Član 12.

U postupku obrazovanja mjesne zajednice inicijativu za obrazovanje izdvajanjem - pripajanjem i spajanjem mjesne zajednice ili za promjenu njenog područja mogu dati gradjani na zboru gradjana, skupština mjesne zajednice i skupština opštine.

Inicijativa za obrazovanje mjesne zajednice ili promjenu njenog područja, upućuje se skuštini mjesne zajednice i Skupštini opštine.

Inicijativa za obrazovanje mjesne zajednice ili promjenu njenog područja upućuje se Skupštini opštine, koja preuzima radnju za izjašnjavanje gradjana o inicijativi za obrazovanje mjesne zajednice, odnosno promjenu područja

Član 13.

Inicijativa za obrazovanje mjesne zajednice ili za promjenu područja mjesne zajednice obavezno sadrži:

- podatke o području za koje se predlaže obrazovanje mjesne zajednice ili promjena tog područja / granica mjesnih zajednica broj stanovnika/,

- način na koji se predlaže obrazovanje mjesne zajednice /izdvajanjem, pripajanjem ili spajanjem/,

- razloge zbog koji se predlaže obrazovanje mjesne zajednice, odnosno promjena područja mjesne zajednice,

Inicijativa za obrazovanje mjesne zajednice ili promjenu područja mjesne zajednice mora biti obrazložena tako da sadrži podatke koji će omogućiti da se o pokrenutoj inicijativi i u utvrđenom postupku, donose odluke.

Član 14.

U postupku po pokrenutoj inicijativi za obrazovanje mjesne zajednice, Skupština opštine, nakon što joj je upućena inicijativa za obrazovanje mjesne zajednice, odnosno promjenu područja mjesne zajednice, u roku od 30 dana od dana podnošenja inicijative razmatra uslove za obrazovanje mjesne zajednice utvrdjene Zakonom.

Član 15.

Ako Skupština opštine zauzme stav da postoje uslovi za obrazovanje mjesne zajednice, u roku od 15 dana iznosi inicijativu na zboru gradjana.

Ako Skupština opštine zauzme stav da ne postoje uslovi za obrazovanje mjesne zajednice u skladu sa Zakonom i Statutom opštine, obavijestice o tome zborove gradjana na području za koje je pokrenuta inicijativa za obrazovanje mjesne zajednice.

U roku od 15 dana od dana dostave inicijative zborovima, zborovi gradjana donose Odluku o pokrenutoj inicijativi koju dostavljaju Skupštini mjesne zajednice na čijem području treba da se obrazuje mjesna zajednica, radi raspisivanja referenduma.

Odluka je punovažna ako je na svim zborovima usvojena u istovjetnom tekstu. Ako nije odluka usvojena u istovjetnom tekstu zborovi se ponovo održavaju u roku od 8 dana radi usaglašavanja stavova.

Skupština mjesne zajednice u roku od 15 dana od prijema odluke o pokrenutoj inicijativi, raspisuje referendum. Odlukom o raspisivanju referenduma, koja se objavljuje u roku od 5 dana od dana raspisivanja na području za koje se raspisuje referendum, određuje se datum održavanja referenduma.

Član 16.

Odluka o pokrenutoj inicijativi koju donosi zbog gradjana sadrži:

- mjesto i datum održavanja zbora gradjana,
- ukupan broj gradjana na području mjesne zajednice koji imaju biračko pravo i broj prisutnih gradjana na zboru,
- podatak da li je inicijativa prihvaćena ili nije,
- broj učesnika zbora koji su se izjasnili za ili protiv inicijative, odnosno uzdržali se od izjašnjavanja.

Odluku potpisuje predsjedavajući zbora gradjana i u pismenom obliku dostavlja Skupštini mjesne zajednice.

Član 17.

Gradjani koji žive na području za koje se obrazuje mjesna zajednica, odlučuju o obrazovanju mjesne zajednice referendmom.

Mjesna zajednica je obrazovana ako se za odluku o njenom obrazovanju izjasnila referendumom većina građana sa područja za koje se obrazuje mjesna zajednica.

Član 18.

Skupštinu mjesne zajednice čine predstavnici građana koji žive na području mjesne zajednice.

Građani iz prethodnog stava, koji u skladu sa Ustavom i Zakonom imaju prava da biraju u skupštine društveno-političkih zajednica, na zboru građana biraju članove Skupštine mjesne zajednice javnim glasanjem.

Broj članova i nacionalna struktura Skupštine mjesne zajednice utvrđuje se Statutom mjesne zajednice.

U mjesnim zajednicama sa manjim brojem građana, radi racionalnijeg i efikasnijeg rada mjesne zajednice, funkciju Skupštine mjesne zajednice može obavljati zbor građana.

Član 19.

Izbore za Skupštinu mjesne zajednice raspisuje Skupština opštine.

Odluka o raspisivanju izbora sadrži datum održavanja izbora.

Član 20.

Skupština opštine organizuje sazivanje i održavanje zbora građana na kojem se donosi statut mjesne zajednice, odnosno vrši izbor članova za Skupštinu mjesne zajednice u 1991. godini.

Skupština opštine bira radno predsjedništvo, koje rukovodi radom zbora iz prethodnog stava, iz reda odbornika ili iz reda radnika organa uprave.

Član 21.

Predlaganje kandidata za članove Skupštine mjesne zajednice vrši se na zboru građana.

Zbor građana može punovažno odlučivati ako je prisutno najmanje 1/10 građana sa područja mjesne zajednice.

Član 22.

Prijedlog kandidata za članove skupštine mjesne zajednice mogu podnijeti:

- građani /pojedinačno ili grupa građana/,
- organi političkih organizacija koji djeluju na području mjesne zajednice,
- organi društvenih organizacija i udruženja građana koji djeluju na području mjesne zajednice,

Prijedlog se podnosi u pismenoj ili usmenoj formi, na zboru građana.

Član 23.

Prijedlog kandidata utvrđuje se javnim glasanjem.

Prilikom utvrđivanja prijedloga kandidata obezbeđuje se približna nacionalna zastupljenost građana koji žive na području mjesne zajednice.

Statutom mjesne zajednice bliže se uređuje koji kandidati se smatraju utvrđenim odnosno o kojim kandidatima se glasa.

Član 24.

Utvrđeni prijedlog kandidata radno predsjedništvo stavlja na glasanje.

O prijedlogu kandidata građani glasaju javno.

Statutom mjesne zajednice bliže se uređuje način i postupak izbora članova Skupštine mjesne zajednice / potrebna većina za izbor člana Skupštine, način obezbeđivanja nacionalne strukture i dr./.

Član 25.

Sredstva za zadovoljavanje zajedničkih potreba u mjesnoj zajednici obezbeđuju se:

- sredstvima mjesnog samodoprinosu i drugim ličnim sredstvima građana,
- neposrednim radnim doprinosom građana,
- namjenskim udruživanjem sredstava sa privrednim i drugim subjektima,
- sredstvima koje mjesna zajednica ostvari u vršenju usluga,
- sredstvima fondova i drugih oblika organizacija za poslove koje mjesna zajednica vrši za njih,
- sredstvima koja Opština ustupi mjesnoj zajednici za obavljanje redovnih djelatnosti,
- poklona i drugih sredstava.

Opština u budžetu obezbeđuje potrebna sredstva, ako mjesna zajednica ne može obezbijediti neophodna sredstva za obavljanje svojih osnovnih funkcija, kao i za obavljanje drugih poslova koje opština prenese na njene organe.

Član 26.

Zbor građana može odlučivati o donošenju Statuta mjesne zajednice, ako je prisutno najmanje 1/10 građana sa područja mjesne zajednice.

Statut je donesen ako za njega glasa više od polovine prisutnih građana na zboru.

V - FOND OVI

Član 27.

Radi obezbedjenja materijalnih i drugih potreba i interesa društva u oblastima obrazovanja, nauke, kulture i fizičke kulture, socijalne i dječije zaštite u skladu sa Zakonom, osnivaju se javni fondovi, a u oblasti zdravstvene zaštite - Fond.

Za područje opštine, osnivaju se opštinski ili republički fond za socijalnu i dječiju zaštitu.

Član 28.

Radi obezbedjenja materijalnih i drugih uslova za izgradnju, održavanje, zaštitu i upravljanje lokalnih i nekategorisanih puteva može se osnovati opštinski društveni fond za puteve.

Društveni fond iz prethodnog stava može se osnovati za područje dvije ili više opština, odnosno može se osnovati zajednički društveni fond za lokalne i nekategorisane puteve, ulice u naselju i srodne djelatnosti.

Član 29.

Sredstva za ostvarivanje Ustavom i Zakonom zajamčenih prava i utvrđenih potreba i interesa društva u oblastima obrazovanja, nauke, kulture, fizičke kulture, zdravstva, socijalne zaštite, socijalne sigurnosti i u drugim oblastima koje su utvrđene Ustavom i Zakonom, obezbeđuju se u budžetu opštine u fondu ili na drugi zakonom utvrđeni način.

Član 30.

Javni fond se osniva odlukom Skupštine opštine.

Član 31.

Javni fond je pravno lice sa pravima, obavezama i odgovornostima koje ima na osnovu Zakona, Statuta i drugih propisa.

Fond odgovara za obaveze koje proističu na osnovu Zakona, Statuta i drugih propisa.

Član 32.

Organ upravljanja fondom je Upravni odbor.

Skupština opštine kao osnivač imenuje članove Upravnog odbora.

Djelokrug, ovlaštenja, odgovornosti i broj članova Fonda utvrđuje se Statutom Fonda.

Član 33.

Javni fondovi finansiraju se iz doprinosa i naknada za upotrebu i korištenje gradskog građevinskog zemljišta i drugih namjenskih sredstava u skladu sa Zakonom.

VI - FINANSIRANJE OPŠTIH DRUŠTVENIH POTREBA

Član 34.

U okviru Zakonom utvrdjenog sistema izvora i vrsta poreza, taksa i ostalih dažbina, Skupština opštine odlučujeo obim i načinu finansiranja opštih društvenih potreba.

Grđjani vrše uticaj na visinu i obim dažbina koje odredjuje Skupština opštine putem prijedloga koji se iznose prek odbornika, mjesnih zajednica, političkih organizacija i drugih organizacija na području opštine.

Član 35.

Pod opšte društvenim potrebama koje se finansiraju iz budžeta opštine podrazumijeva se:

1. rad opštinskih državnih organa,
2. rad opštinskih javnih ustanova i opštinskih javni fondova,
3. narodna odbrana i društvena samozaštita,
4. obaveze u oblasti fizičke kulture, tehničke kul socijalne i dječije zaštite i socijalne sigurnosti i drugim o tnostima koje su utvrdjene posebnim Zakonom,
5. dopunska sredstva mjesnim zajednicama radi obezb djenja finansiranja osnovnih funkcija utvrdjenih Ustavom i Zak
6. zaštita i unapredjenje čovjekove sredine,
7. otklanjanje posljedica elementarnih nepogoda,
8. intervencije u privredi radi zaštite životnog standarda i kompenzacije,
9. primarna poljoprivredna proizvodnja,
10. korištenje i zaštita voda,
11. zaštita od poplava,
12. dopunska sredstva za finansiranje komunalnih djelatnosti,
13. Obaveze opštine nastale osnivanjem javnih predu
14. druge potrebe koje su od značaja za ostvarivanj prava i dužnosti opštine utvrdjene Zakonom i ovim Statutom.

Član 36.

Opština iz svojih prihoda obezbeđuje i dopunska sredstva za finansiranje programa aktivnosti političkih i društvenih organizacija po kriterijumima i mjerilima utvrđjenima Zakonom.

Član 37.

Opština može sredstva kojima raspolaže udruživati sa sredstvima drugih društveno-političkih zajednica, radi finansiranja određenih poslova i zadataka od zajedničkog interesa.

Opština može radi finansiranja potreba koje su u skladu sa njenim pravima i dužnostima udruživati svoja sredstva sa pravnim, građansko-pravnim i fizičkim licima.

Član 38.

Skupština opštine donosi budžet, odlukom za svaku kalendarsku godinu.

U Budžetu opštine su utvrđeni svi prihodi, rashodi opštine.

Rashodi budžeta moraju se planirati u okviru budžetskih prihoda.

Izmjene budžeta vrši Skupština opštine na prijedlog Izvršnog odbora.

Vanbudžetska potrošnja sredstava nije dozvoljena bez posebne odluke Skupštine opštine o tome.

Član 39.

Opština može cršiti privremeno finansiranje ako ne postoje uslovi da se budžet donese prije početka godine na koju se odnosi.

Privremeno finansiranje vrši se najduže tri mjeseca, ako opština obavijesti organizaciju za platni promet, da će u skladu sa Zakonom koristiti privremeno finansiranje.

Član 40.

Budžet opštine se izvršava u periodu od 1. januara do 31. decembra godine na koju se odnosi.

Ako prihodima naplaćenim do 31. decembra tekuće godine opština ne može da finansira potrebe utvrđjene u budžetu, opština može prihode od poreza iz ličnog dohotka radnika i posebnog poreza na promet proizvoda ostvarene od 31. decembra tekuće godine a naplaćene do 31. januara naredne godine, koristiti kao prihod budžeta tekuće godine.

Član 41.

Skupština opštine vrši nadzor nad izvršenjem budžeta.

Izvršni odbor vrši neposredni nadzor nad izvršavanjem budžeta koji je ujedno nadležan i za izvršenje istog.

Član 42.

Skupština opštine donosi završni račun budžeta, na prijedlog Izvršnog odbora po isteku budžetske godine.

Član 43.

Radi premošćavanja vremenske neusklađenosti između priticanja prihoda i izvršavanja rashoda budžeta opštine, opština se može kratkoročno zaduživati kod poslovnih banaka, najviše do visine ostvarenog prihoda od poreza iz ličnog dohotka radnika u prethodnoj godini.

Odluku o zaduživanju iz prethodnog stava donosi Izvršni odbor opštine Lopare.

Ugovor o kreditu u ime opštine potpisuje funkcioner koji rukovodi organom uprave nadležnim za poslove finansija.

Kredit opštine vraća se iz budžeta do 31. decembra godine u kojoj je kredit uzet.

Član 44.

Radi finansiranja izgradnje i opremanja objekta kojima se stvaraju trajni uslovi za rad i funkcionisanje državnih organa i javnih ustanova, opština se može dugoročno zaduživati.

Odluku o zaduživanju donosi Skupština opštine.

Član 45.

Opština je dužna prilikom donošenja odluke o zaduživanju odnosno davanju garancije po kreditima, voditi računa da izvršavanjem obaveza po kreditima i garancijama ne dovede u pitanje finansiranje opštih društvenih potreba za koje je na osnovu Ustava i Zakona dužna da prvenstveno obezbijedi sredstva.

Član 46.

Odluke i drugi akti kojima se stvaraju obaveze za budžet opštine ne mogu se donositi, ako prethodno organ koji ih donosi ne utvrdi, da su za izvršenje tih obaveza obezbijedjena sredstva.

VII - OPŠTENARODNA ODBRANA

Član 47.

U opštini se u skladu sa sistemom opštenarodne odbrane, a u cilju organizovanja i ostvarivanja priprema za opštenarodnu odbranu organizuje teritorijalna odbrana, civilna zaštita, služba osmatranja i obaveštavanja, veza rukovodjenja i kriptozastita, preduzimaju organizacione, materijalne i druge mjere za ostvarivanje prava i dužnosti gradjana i u pripremanu za opštenarodnu odbranu.

organizuju i izvršavaju poslovi i zadaci pripremanja i izvršavanja vojne obaveze i mobilizacije u skladu sa Zakonom i drugim propisima i obezbeđuje osposobljavanje i obučavanje građana, preduzeća i drugih organizacija i zajednica za rad u ratu, za zaštitu od ratnih dejstava i za vršenje drugih zadataka od interesa za opštenarodnu odbranu.

Član 48.

Posebnom odlukom Skupštine opštine uredjuje se ostvarivanje prava i dužnosti građana, preduzeća i drugih organizacija i zajednica u oblasti opštenarodne odbrane, prava i dužnosti organa opštine i organa Skupštine opštine u organizovanju i ostvarivanju priprema za opštenarodnu odbranu, organizovanju i ostvarivanju teritorijalne odbrane, civilne zaštite, službe osmatranja i obavještanja i druga pitanja od interesa za opštenarodnu odbranu na području opštine.

Član 49.

Preduzeća i druge organizacije i zajednice imaju pravo i dužnosti da se organizuju i pripremaju za opštenarodnu odbranu i da učestvuju u opštenarodnom otporu, samostalno i na zahtjev opštine i širih društveno-političkih zajednica uz maksimalno korištenje svih potencijala i raspoloživih sredstava obezbeđuju uslove za vršenje ratne proizvodnje i drugih društvenih djelatnosti, organizuju i sprovode zaštitu ljudi i materijalnih dobara od ratnih dejstava i drugih opasnosti, izradjuju planove za odbranu kojima se utvrđuju osnovni zadaci, mjere i postupci u periodu neposredne ratne opasnosti, u ratu i drugim vanrednim prilikama, obezbeđuju sredstva za finansiranje priprema i vrše druge zadatke od interesa za odbranu zemlje.

Član 50.

U mjesnoj zajednici, građani se neposredno organizuju, pripremaju i osposobljavaju za pružanje otpora agresoru, zaštitu i spasavanje stanovništva i materijalnih dobara od ratnih dejstava i za izvršavanje drugih zadataka od interesa za odbranu zemlje u skladu sa Ustavom, Zakonom, ovim Statutom i Planom odbrane opštine.

Statutom mjesne zajednice utvrđuje se organizacija i zadaci za ostvarivanje priprema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, a naročito za osposobljavanje stanovništva za odbranu i zaštitu, organizovanje oružane i drugih oblika opštenarodnog otpora, organizovanje opremanje i obučavanje jedinica civilne zaštite spašavanje stanovništva i materijalnih dobara, izradu plana odbrane stanje o pripremanu i organu upravljanja u sprovođenju priprema za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu i za izvršavanje drugih poslova i zadataka koje odrēdi opština.

Član 51.

Društvene organizacije, stručna i druga udruženja rade na osposobljavanju svojih članova za aktivno učešće u opštenarodnom otporu i u tom pogledu ostvaruju saradnju sa drugim organizacijama, i organima na sprovođenju priprema u oblasti narodne odbrane.

Član 52.

Opština obezbeđuje sredstva za finansiranje narodne odbrane u skladu sa opštim propisima o finansiranju društveno-političkih zajednica.

Preduzeća, građani i lica koja obavljaju djelatnost ličnim radom, odnosno ličnim radom i sredstvima u svojini građana, dužni su da obezbeđuju i izdvajaju sredstva za finansiranje sopstvenih i zajedničkih priprema za narodnu odbranu, u skladu sa planovima i programima razvoja narodne odbrane i prema materijalnim mogućnostima putem samoupravnih sporazuma i društvenih dogovora.

Član 53.

Opština štiti sigurnost ljudi i imovine i obezbeđuje javni red i mir, te značajnije društvene objekte, sprovođenje mjera zaštite čovjekove sredine, organizuje zaštitu od elementarnih nepogoda, požara i drugih nesreća i saradjuje sa drugim društveno-političkim zajednicama radi uskladjivanja i preuzimanja zajedničkih mjera i aktivnosti.

Član 54.

Preduzeća koja vrše djelatnost od posebnog društvenog interesa /zdravstvo, saobraćaj, elektroprivreda, radio i dr./, kao i druge organizacije čija je djelatnost od šireg društvenog značaja, dužne su da svojim statutima i drugim opštim aktima utvrde i mjere i aktivnosti kojima se obezbeđuje pravilno i efikasno vršenje ovih djelatnosti.

VIII - OBRAZOVANJE, NAUKA, KULTURA

Član 55.

U opštini se obezbeđuje obavezno osnovno školovanje. Osnivanje i ukidanje osnovnih škola u opštini vrši se u skladu sa Zakonom.

Član 56.

Nadležnosti Skupštine opštine u oblasti osnovnog obrazovanja i vaspitanja su:

1. Kod osnivanja osnovne škole osnivač je dužan / ako je osnovna škola javna ustanova/, da obezbijedi sredstva za osnivanje /investiciona sredstva za izgradnju objekta/ i rad /nauještaj i oprema škole/ osnovne škole.

2. Kod osnivanja škole formira Komisiju koja obavlja pripreme u skladu sa Zakonom za početak rada škole i bira prve nastavnike.

3. Podnosi prijavu za upis škole u registar.

4. Ako škole hoće da vrši statusne promjene, mora imati saglasnost osnivača.

5. Svaka škola ima školsko područje sa kog je obavezna da prima svu doraslu djecu, a to područje utvrđuje Skupština opštine,

6. Na području opštine Skupština opštine utvrđuje najmanje jednu osno nu školu koja će se baviti osnovnim obrazovanjem odraslih,

7. Skupština opštine određuje jednu osnovnu školu u kojoj će se organizovati specijalno odjeljenje ako na području opštine ima najmanje osam učenika sa smetnjama.

8. Zavisno od klimatskih i drugih uslova osnivač može odobriti produžetak zinskog odnora, ali najduže jednu sedmicu i za sve škole jednako na području opštine.

9. Na prijedlog fakulteta određuje osnovnu školu za uvođenje metodičko-pedagoške prakse studenta.

10. Imenuje 1/3 članova školskog odbora, ako je osnovna škola javna ustanova.

11. Imenuje određeni broj članova Savjeta škole /taj broj bliže se utvrđuje Statutom škole/,

12. Raspisuje konkurs za direktora i imenuje ga na period od četiri godine.

13. U određenim slučajevima direktor može biti razriješen i prije vremena na koje je imenovan.

14. Iz opštinskog budžeta može finansirati dodatno obrazovanje nadarenih učenika

Član 57.

Nadležnosti opštinskih organa uprave u oblasti osnovno obrazovanja i vaspitanja su:

1. Vršiti proveru uslovanuten Komisije pri upisu u Registar redovne osnovne škole, specijalne osnovne škole i osnovne muzičke i baletske škole,

2. Vodi postupak i donosi rješenje o prestanku rada osnovne škole i pokreće postupak brisanja osnovne škole iz Registara,

3. Donosi odluku o prekidu rada osnovne škole,

4. Dostavlja spisak djece dorasle za upis u školu, svakoj osnovnoj školi.

5. Utvrđuje visinu naknade koju participiraju roditelji učenika osnovne muzičke i baletske škole.

Član 58.

Nadležnosti Skupštine opštine i opštinskih organa upravljanja u oblasti srednjeg obrazovanja i vaspitanja su:

1. Srednju školu kao javnu ustanovu može osnovati samo Skupština opštine.

2. Usvaja elaborat u društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja srednje škole,

3. Formira Komisiju koja vrši pripreme za početak rada u skladu sa Zakonom, te sa stara o ispunjavanju svih uslova utvrdjenih Zakonom, odnosno Pedagoškim standardima.

Član 59.

Odnos između srednje škole kao javne ustanove i Skupštine opštine kao osnivača, uređuje se ugovorom u skladu sa aktom o osnivanju.

Skupština opštine kao osnivač vrši poslove i zadatke vezane za statusne promjene škole, kao i organizaciju obrazovanja i izvan sjedišta srednje škole, odnosno dobijanja prthodne saglasnosti od druge Skupštine društveno-političke zajednice na čijem području se to obrazovanje vrši.

Član 60.

Kod prestanka sa radom srednje škole osnivač je dužan da u saradnji sa školom otkloni nedostatke u predviđenom roku odnosno da se stara o otklanjanju nedostataka, te ako se utvrdi razlog za prestanak da donese akt o prestanku rada srednje škole koju je osnovao vodeći računa da se zatečenim licima omogućí nastanak i završavanje započetog obrazovanja i vaspitanja.

Kao osnivač srednje škole može odobriti produžetak zimskog odmora, vodeći računa o uslovima završetka, odnosno trajanja zimskog odmora za ostale škole na teritoriji te opštine.

Član 61.

Razmatra godišnji program rada srednje škole koji je dostavljen osnivaču i u okviru saradnje stara se na unapredjivanju rada srednje škole u toku školske godine.

Određuje svoje predstavnike /odbornici ili stručni saradnici/ u Savjet srednje škole i učestvuje u radu organa.

Član 62.

Skupština opštine daje saglasnost na imeñovanje direktora srednje škole.

Skupština opštine daje ocjenu rada direktora srednje škole prati njegov rad i preduzima mjere za razrješenje.

Član 63.

Poslovi i zadaci opštinskih organa uprave nadležnih za poslove obrazovanja, u slučaju kada Skupština opštine nije osnivač srednje škole, su:

1. Daje saglasnost srednjoj školi za organizovanje odjeljenja srednjeg obrazovanja na području te opštine,

2. Stara se o istovremenom završavanju nastave po polugodištima i trajanju zimskog odmora za učenike za sve škole na području opštine i u okviru toga donosi odluke ili zaključke u saradnji sa školama.

3. U slučajevima predviđenim Zakonom Izvršni organ Skupštine donosi odluke o prekidu obrazovno-vaspitnog rada u toku polugodišta za škole na području opštine.

4. Rješavanje o pravu na stipendiju po osnovu imovinskog cenzusa, za učenike i studente sa prebivalištem na području opštine Lopare.

Član 64.

U skladu sa materijalnim mogućnostima, podstićaće se aktivnosti za stimulisanje razvojnih istraživanja, čiji je cilj unapređivanje privrednih djelatnosti na području opštine, a sredstva će se obezbijediti iz prihoda opštine u skladu sa odlukom Skupštine opštine.

Član 65.

U skladu sa materijalnim mogućnostima opština će učestvovati u obezbjeđivanju sredstava za izvršavanje ciljeva i zadatka tehničke kulture utvrđenih društvenim planom opštine za srednjoročni period, te podstiče, objedinjava i koordinira aktivnost mjesnih zajednica, preduzeća, organizacija, tehničke kulture i udruženja građana koji se provode radi ostvarivanja tih ciljeva i zadataka.

Član 66.

Nadležnosti Skupštine opštine i opštinskih organa uprave u oblasti kulture su:

1. Obezbeđuje uslove za zaštitu i korišćenje dobara kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja,
2. Povjerava vršenje poslova zaštite Zavodu za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja, a izuzetno i drugoj organizaciji koja ispunjava zakonske uslove.
3. Može povjeriti čuvanje, održavanje i korištenje jednoj ili više nepokretnih dobara kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja Mjesnoj zajednici ili drugoj organizaciji na njihov prijedlog, odnosno uz njihovu saglasnost.
4. U roku od šest mjeseci razmatra prijedlog nadležnog zavoda za proglašenje nepokretnog dobra kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja, zaštićenim. U istom roku i Izvršni odbor SO razmatra prijedlog za proglašenje pokretnih dobara zaštićenim.
5. Proglašava zaštićenim nepokretna i dobra kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja i o tome donosi akt, Izvršni odbor Skupštine opštine proglašava pokretna dobra kulturno-istorijskog i prirodnog nasljedja zaštićenim i o tome donosi akt.
6. U sporazumu sa imalcem dobra utvrđuje visinu vanrednih troškova tekućeg održavanja dobra koje imalac ima zbog toga što je dobro zaštićeno.
7. Naknadjuje vlasniku dobra štetu koja je nastala mjerama ograničenja korišćenja dobra.
8. Utvrđuje postojanje opšteg interesa na zaštićenom dobru.
9. Ima pravo preče kupovine zaštićenog dobra.
10. Vršiti pregled nepokretnih i pokretnih stvari ili dijelova prirode i uzima pojačke za evidenciju i dokumentaciju o njima.
11. Utvrđuje društvenu opravdanost osnivanja muzeja.

12. Daje saglasnost na odredbe Statuta muzeja čije je sjedište na području opštine Lopare.

13. Vršiti nadzor nad zakonitošću rada muzeja na području opštine Lopare.

14. Daje saglasnost na odredbe Statuta biblioteke koje se odnose na organizaciju kao i na uslove i način imenovanja i razrješenja inokosnog odnosno predsjednika kolegijalnog poslovnog organa.

15. Vršiti nadzor nad zakonitošću rada biblioteke čije je sjedište na području opštine Lopare.

16. Utvrđuje da li su ispunjeni uslovi za početak rada, odnosno obavljanja bibliotečke djelatnosti.

17. Odredjuje rok u kome je osnivač dužan da otkloni utvrđene nedostatke za osnivanje biblioteke, te da ukoliko ih u odredjenom roku ne ukloni predloži osnižu ukidanje biblioteke.

18. U neposrednoj primjeni Zakona izdaje odobrenje za javno izvođenje estradnog programa.

19. Vršiti nadzor nad zakonitošću rada, organizatora, posrednika, udruženja i radnih zajednica u estradnoj djelatnosti.

20. Vršiti nadzor nad zakonitošću rada udruženja građana i kulturno-umjetničkih društava.

21. U neposrednoj primjeni Zakona utvrđuje da li su ispunjeni kadrovski i tehnički uslovi za početak rada pozorišta i vršiti nadzor nad zakonitošću rada pozorišta.

22. U neposrednoj primjeni Zakona vršiti nadzor nad zakonitošću rada svih subjekata koji se bave proizvodnjom, prometom i javnim prikazivanjem filma, zatim čuvanje filmova i filmskog materijala, te poslovima iznajmljivanja, presnimavanja i javnog prikazivanja filma sa video-kasete i obavlja prvjeravanje:

- uslova za proizvodnju filmova,
- ugovora o presnimavanju, iznajmljivanju, umnožavanju i javnom prikazivanju filmova sa video-kasete,
- tehničkih uslova za javno prikazivanje filmova.

IX - SOCIJALNA I DJEČIJA ZAŠTITA

Član 67.

Ciljevi socijalne politike društvene zajednice u cjelini ostvaruju se u opštini naročito:

- utvrđivanjem mjera kojima se obezbjeđuje realizacija oblika socijalne zaštite, uključujući i sredstva budžeta ukoliko dodje do neravnomjernosti prihoda u oblasti socijalne zaštite,
- obezbjeđenjem sredstava za realizaciju prava utvrđenih Porodičnim zakonom, zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata, zakonom o zaštiti članova porodice lica na obaveznoj vojnoj službi, zakonom o izvršenju vaspitnih mjera i mjera zaštitnog nadzora,

- obezbedjenjem uslova za realizaciju prava utvrđenih navedenim zakonima u alineji 2.

- obezbedjenjem uslova za realizaciju Odluke o ostvarenju prava na naknadu za obezbedjenje utvrđenog minimuma socijalne sigurnosti domaćinstva.

X - PLANA ZA DRUŠTVENO-OKOLOŠKO RAZVOJA

Član 68.

Opština planira društveno-ekonomski razvoj na svom području.

Opština donosi društveni plan za srednjoročni period, a može donositi i društveni plan za dugoročni period.

Dije ili više opština mogu donositi i zajedničke planove za srednjoročni, odnosno dugoročni period.

Član 69.

Opština, u skladu sa zajedničkim interesima, društvenim planom za srednjoročni period utvrđuje ciljeve i zadatke koji se odnose naročito na: uslove za razvoj privrede, razvoj komunalnih djelatnosti, stambene izgradnje, male privrede i sela, razvoj društvenih i drugih djelatnosti kojima se zadovoljavaju lične i zajedničke potrebe radnih ljudi i građana politiku razvoja seoskih naselja, stanovištva i planiranja porodice, prostorno i urbanističko uređenje i iskorištavanje zemljišta i dobara u opštoj upotrebi zaštitu i unapređivanje životne sredine, zaštitu spomenika kulture i spomen-obilježja i narodnu odbranu i društvenu samozastitu.

Društvenim planom iz prethodnog stava, polazeći od opredjeljenja iz odgovarajućih prostornih planova, obezbedjuje se jedinstveno planiranje društveno-ekonomskog razvoja u prostorno-urbanističke planiranje i utvrđuje ekonomske i druge mjere i mjere koje su u funkciji racionalnog iskorištavanja i uređivanja prostora.

Član 70.

Izvršni odbor Skupštine opštine dužan je da izvrši pripremanje plana u rokovima koji su određeni odlukom Skupštine opštine o pripremanju i donošenju plana.

Član 71

Izvršni odbor utvrđuje program rada na pripremanju društvenog plana, opredjeljuje istraživanja potrebna za pripremanje plana i organizuje i usmjerava rad organa uprave i organizacija zaduženih za poslove planiranja u opštini u postupku pripremanja i uskladjivanja plana.

Organ iz prethodnog stava dužan je da informiše Skupštinu opštine o eventualnim bitnim neusklađenostima planskih ciljeva i zadataka od posebnog društvenog interesa između Republike, opštine i organizacija i zajednica od posebnog društvenog interesa, kao i između opštine i ovih organizacija i zajednica koje obavljaju takvu djelatnost na području opštine.

Organ uprave, odnosno organizacija nadležna za poslove planiranja i služba društvenog sistema informisanja dužni su da, na način utvrđen propisima, društvenom sistemu informisanja, na osnovu jedinstvene metodologije obezbedjuju podatke bitne za pripremanje, donošenje i praćenje ostvarivanja društvenih planova.

Član 73.

Izvršni odbor podnosi Skupštini opštine najmanje jedanput godišnje izvještaje ostvarivanju srednjoročnog društvenog plana kao i o djelovanju mjera koje su u vezi sa planom usvojene u okviru tekuće ekonomske politike.

O ostvarivanju dugoročnog društvenog plana organ iz prethodnog stava podnosi izvještaj Skupštini opštine po isteku srednjoročnog društvenog plana.

Član 74.

Izvršni odbor, polazeći od uslova i mogućnosti razvoja, u skladu sa razvojnom i ekonomskom politikom utvrđenom društvenim planom za srednjoročni period, donosi program mjera ekonomske politike za ostvarivanje društvenog plana za srednjoročni period u narednoj godini.

Programom iz prethodnog stava utvrđuju se akti i mjere koje će izvršni organ Skupštine opštine donijeti u okviru svojih nadležnosti i predložiti akta i mjere koje će Skupština donositi radi obezbedjivanja uslova za ostvarivanje društvenog plana u narednoj godini.

Član 75.

Skupština opštine, ako se bitno izmijene uslovi razvoja i nastupe poremećaji u društvenoj reprodukciji, odlučuje o izajenama i dopunama društvenog plana ili o donošenju novog društvenog plana.

Član 76.

Organ uprave, odnosno organizacija nadležna za poslove društvenog planiranja, blagovremeno priprema analizu razvoja u proteklom periodu i uslove i mogućnosti razvoja u srednjoročnom periodu za koju se donose planovi.

Analiza iz prethodnog stava mora biti zasnovana na prethodno organizovanim naučnim, odnosno stručnim istraživanjima.

Organ uprave, odnosno organizacija nadležna za poslove planiranja, odgovorna je za naučnu, odnosno stručnu zasnovanost analiza, ocjena, projekcija i prognoza i za realnost svojih predloga.

XI - PROSTORNO UREDJENJE

Član 77.

U oblasti prostornog uređenja opština:

- obezbeđuje planske uređenje prostora, zaštitu i korišćenje prostora i dobara u prostoru;
- obezbeđuje racionalno korišćenje zemljišta i resursa;
- obezbeđuje ravnomjeran razvoj cjelokupnog područja opštine usmjeravanjem izgradnje društvene i komunalne infrastrukture proizvodnih kapaciteta, saobraćaja i sl.;
- obezbeđuje istovremene kontinuirane i uskladjene provodjenje prostorno-planskog i društveno-ekonomskog razvoja po srednjoročnim periodima - etapno planiranje;
- obezbeđuje uređenje gradjevinskog zemljišta i usmjeravanje izradnje;
- uređuje teritoriju za potrebe efikasne odbrane stanovništva i dobara od elementarnih nepogoda i ratnih razaranja;
- provodi postupak i izdavanje urbanističke saglasnosti odobrenja za gradjenje i odobrenja za upotrebu izgradjenih objekata iz svoje nadležnosti u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju;
- poslovi inspekcijuskog nadzora u oblasti urbanizma, gradjenja i preduzimanja mjera i radnji u okviru svoje nadležnosti.

XII - STAMBENO-KOMUNALNA ORLAST

Član 78.

U oblasti stanovanja opština:

- utvrđuje politiku razvoja stambene oblasti u opštini, a na osnovu dugoročnih opredjeljenja o razvojnoj politici oblasti i tekuće ekonomske politike u Republici;
- uređuje i obezbeđuje upravljanje i gazdovanje stanovima u društvenoj svojini u opštini;
- uređuje i sprovodi jedinstvene osnove politike i podstiče individualnu stambenu izgradnju i zadrugarstvo;
- utvrđuje kriterije i mjerila za realnim korištenjem stanova u društvenoj svojini;
- utvrđuje kriterije i mjerila za subvencioniranje troškova stanovanja;
- utvrđuje visinu stanarina na osnovu utvrdjene globalne politike stanarina u Republici;
- uređuje opšte i tehničke uslove za izgradnju stanova.

Član 79.

U oblasti zadovoljavanja komunalnih potreba opština:

- utvrđuje komunalne djelatnosti od posebnog društvenog interesa,
- utvrđuje i sprovodi jedinstvenu politiku zadovoljavanja komunalnih potreba radnih ljudi i građana,
- utvrđuje programe i obezbedjuje izgradnju, rekonstrukciju i održavanje komunalnih objekata /objekti i mreža vodovoda, kanalizacije, distribucije električne energije, toplifikacije, gradskih saobraćajnica, gradskih grobalja, sanitarnih deponija i drugo od primarnog značaja za opštinu kao cjelinu,
- obezbedjuje organizovano obavljanje komunalnih djelatnosti osnivanjem javnih komunalnih, drugih preduzeća ili povjeravanja mjesnoj zajednici ili radnom čovjeku koji osnuje radu radi samostalnog obavljanja djelatnosti ličnim radom, obavljanje komunalne djelatnosti,
- u slučaju nastupanja poremećaja ili prekida u obavljanju komunalnih djelatnosti nadležni opštinski organ uprave određuje red prvenstva i način pružanja usluga onim korisnicima kojima bi usljed prekida nastala opasnost po život i rad građana ili rad preduzeća i drugih organizacija ili bi nastala velika šteta, naredjuje mjere za zaštitu komunalnih objekata i druge imovine koja je ugrožena i preduzima mjere za otklanjanje nastalih posljedica i drugo,
- utvrđuje jedinicu mjere i propisuje način obrazovanja cijena komunalnih proizvoda i usluga individualne komunalne potrošnje,
- donosi progra koji sadrži obim i kvalitet održavanja i obnavljanja pojedinih komunalnih objekata i uređjaja i komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje, visinu potrebnih sredstava za realizaciju programa i raspored sredstava za svaku djelatnost posebno i po namjenama kao i mjere za provodjenje programa,
- propisuje obavezu plaćanja komunalne naknade za korišćenje objekata i uređjaja zajedničke komunalne potrošnje

Član 80.

U oblasti inspekcijskog nadzora opština obrazuje komunalnu inspekciju.

Radi izvršavanja prava i dužnosti u oblasti zadovoljavanja komunalnih djelatnosti opština i njeni organi donose propise i druge akte.

- odluka kojom se utvrđuju djelatnosti od posebnog društvenog interesa,
- odluka kojom se utvrđuju javna komunalna preduzeća koja vrše djelatnosti od posebnog društvenog interesa,
- odluka kojom se uvodi obaveza plaćanja komunalne naknade za korišćenje objekata i uređjaja zajedničke komunalne potrošnje,

Član 61.

Opština propisuje način i uslove uređivanja i održavanja groblja, uslove za ustupanje i naknadu za korišćenje grobnih mjesta, uslove za podizanje grobnica, uslove za postavljanje nadgrobnih spomenika i upisa odredjenih podataka na tim spomenicima, prenos posmrtnih ostataka do groblja i uslove kada se sahranjivanje može vršiti van groblja u upotrebi.

XIII - ZASTITA ČOVJEKOVE OKOLINE

Član 62.

U oblasti zaštite čovjekove okoline, opština:

- obezbedjuje preventivne i asanacione mjere zaštite vazduha,
- propisuje strožije uslove za emisiju pojedinih zagađivača i manje koncentracije štetnih materija za svoja područja odnosno dijelove područja /ukoliko postoji potreba/,
- može utvrditi i koncentracije za tzv. alarmno stanje /kritična koncentracija zagađenosti/,
- obezbedjuje donošenje propisa u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju,
- obezbedjuje uklanjanje i konačnu dispoziciju otpadaka,
- propisuje i preduzima mjere za zaštitu od buke, određuje zone naselja, zone odmora i rekreacije i obezbedjuje sistemsko mjerenje buke u naseljima i zonama odmora i rekreacije,
- obezbedjuje preduzimanje mjera u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju,
- obezbedjuje zaštitu poljoprivrednog i drugog zemljišta, šuma, biljnog pokrova, jezera i rijeka od ugrožavanja štetnim materijama i materija koje mogu da postanu štetne,
- donosi propise na osnovu Zakona o vodama, vezano za zaštitu voda.

XIV - ORGANI OPŠTINE

Skupština opštine

Član 63.

Skupština opštine je predstavničko tijelo građana i organ uređivanja odnosa u opštini.

Član 84.

Skupština opštine:

1. odlučuje o promjeni Statuta,
2. donosi odluke, druge propise i opšte akte,
3. donosi plan razvoja, prostorni i urbanistički plan, budžet i završni račun,
4. daje mišljenje o promjeni granica opštine,
5. raspisuje opštinski referendum,
6. odlučuje o uvodjenju samodoprinosu,
7. raspisuje opštinski javni zajam i odlučuje o aduživanju opštine,
8. odlučuje o organizaciji i radu Izvršnog odbora i opštinskih organa uprave i upravnih organizacija,
9. bira i razrješava: predsjednika i potpredsjednika Skupštine opštine, predsjednika, potpredsjednika i članove Izvršnog odbora i sudije za prekršaje i građane porotnike koji učestvuju sudjenju,
10. imenuje i razrješava sekretara Skupštine opštine, starješine opštinskih organa uprave i upravnih organizacija i funkcionera za koje je to Statutom ili drugim opštim aktom određeno
11. vrši političku kontrolu nad radom Izvršnog odbora, opštinskih organa uprave i upravnih organizacija i drugih organa i funkcionera odgovornih Skupštini opštine u skladu sa Statutom i Zakonom,
12. utvrđuje politiku izvršavanja donesenih odluka i drugih opštih akata Skupštine opštine, kao i obavezu organa i organizacija u opštini u vezi sa izvršavanjem tih akata,
13. odlučuje o udruživanju sa drugim opštinama u zajednicu opština,
14. odlučuje o obrazovanju zajedničkih organa, organizacija i službi sa drugim opštinama i o drugim oblicima međupštinske saradnje,
15. odlučuje o dodjeljivanju nagrada, spomen plaketa drugih javnih priznanja,
16. razmatra pitanja od interesa za ostvarivanje Ustavom utvrđenih sloboda, prava i dužnosti čovjeka i građanina i za ostvarivanje ravnopravnosti naroda i narodnosti,
17. donosi poslovnik o svom radu,
18. vrši i druge poslove koji su ovim Statutom i Zakonom stavljeni u djelokrug rada Skupštine opštine.

Član 85.

Skupština opštine ima 50 odbornika.

U izboru odbornika obezbeđuje se srazmjerna zastupljenost naroda Opštine - Muslimana, Srba, Hrvata, Jugoslovena, pripadnika gradjana koji su umjesto nacionalne izrazili drugu pripadnost ili se nisu nacionalno opredijelili.

Član 86.

Odbornike Skupštine opštine biraju građani Opštine na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava, neposrednim tajnim glasanjem u skladu sa Zakonom.

Član 87.

Izbor odbornika u Skupštinu opštine vrši se po izbornim jedinicama utvrdjenim odlukom Skupštine opštine.

Član 88.

Odbornici se biraju na četiri godine.

Odbornici za svoj rad odgovaraju građanima koji su ih izabrali.

Član 89.

Odbornik uživa imunitet.

Odbornik ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje ili davanje glasa u Skupštini opštine.

Odbornik ne može biti pritvoren bez odobrenja Skupštine opštine, osim ako je zatečen u vršenju krivičnog djela za koje je propisana kazna zatvora u trajanju dužem od pet godina.

Protiv odbornika koji se pozove na imunitet ne može se bez odobrenja Skupštine opštine, pokrenuti krivični postupak ili drugi postupak u kome se može izreći kazna zatvora.

Skupština opštine može odlučiti da se primjeni imunitet prema odborniku i ako se sma na njega nije pozvao, ako je to potrebno radi vršenja njegove funkcije.

Član 90.

Skupština opštine odlučuje većinom glasova na sjednici kojoj prisustvuje većina od ukupnog broja odbornika, ako Statutom nije predviđena posebna većina.

Pravo predlaganja odluke, drugih propisa i opštih akata imaju Izvršni odbor, svaki odbornik ili najmanje 50 birača.

Član 91.

Rad Skupštine opštine, njena unutrašnja organizacija i način ostvarivanja prava i dužnosti odbornika uređuje se Poslovníkom.

Član 92.

Skupština opštine i njeni organi u vršenju poslova iz svog djelokruga donose odluke, naredbe, uputstva, rješenja, zaključke rezolucije i preporuke.

Opšti akti Skupštine objavljuju se u "Službenom glasniku opštine".

Izuzetno od odredbe prethodnog stava, opšti akti Skupštine opštine kojima se regulišu mjere za zaštitu od elementarnih nepogoda i epidemija, mjera za zaštitu ljudi i imovine, mogu objaviti na uobičajeni način / na oglasnoj ploči, lokalnoj radio stanici, razglasnoj stanici i lokalnoj štampi/ pod uslovom se naknadno u najkraćem roku objave u "Službenom glasniku".

Član 93.

Odluke i drugi akti Skupštine i njenih organa ne mogu imati povratno dejstvo.

Program razvoja i budžet opštine i propisi za njihovo izvršenje primjenjuju se za vrijeme za koje su doneseni.

Član 94.

Za vrijeme ratnog stanja ili u slučaju neposredne ratne opasnosti, obrazuje se Predsjedništvo Skupštine opštine koje odlučuje o pitanjima iz nadležnosti Skupštine ako ne postoji mogućnost da se ona sastane.

Sastav Predsjedništva Skupštine opštine utvrđuje se posebnom odlukom Skupštine opštine.

Predsjedništvo je dužno da odluke koje je donijelo iz nadležnosti Skupštine opštine podnese na potvrdu Skupštini čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 95.

Za razmatranje i pretresanje predloga odluke i drugih akata, za praćenje i sprovođenje politike i izvršavanje opštih akata, kao i za proučavanje i pretresanje drugih pitanja iz nadležnosti Skupštine opštine mogu se obrazovati komisije i druga stajala i povremena radna tijela.

Način obrazovanja, sastav, djelokrug i ovlaštenja radna tijela utvrđuje se Poslovníkom i odlukama Skupštine opštine.

PREDSJEDNIK, POTPREDSJEDNIK I SEKRETAR SKUPŠTINE

Član 96.

Skupština opštine bira predsjednika i potpredsjednika iz reda odbornika, na četiri godine, tajnim glasanjem.

Član 97.

Predsjednik Skupštine predstavlja Skupštinu.

Predsjednik Skupštine saziva i organizuje sjednicu Skupštine i predsjedava im.

Predsjednik Skupštine može pokrenuti inicijativu za razmatranje pojedinih pitanja iz nadležnosti Skupštine.

Predsjednik Skupštine upućuje na raspravu danim tijelima Skupštine predloge opštih akata, te izvještaje, informacije analize i druge akte upućene Skupštini.

Predsjednik Skupštine prima svečane izjave funkcionera koje bira ili imenuje Skupština, ako nije Statutom drugačije određeno

Statutom. Predsjednik Skupštine vrši i druge poslove utvrđene Statutom.

Član 98.

Kandidate za predsjednika Skupštine opštine predlaže Komisija za izbore i imenovanja uz konsultaciju sa predstavnicima političkih organizacija koje imaju svoje odbornike u Skupštini opštine.

Član 99.

Tajno glasanje vrši se glasačkim listićima.

Na glasačkom listiću kandidati se navode redoslijedom utvrđenim u listi kandidata, ispred imena svakog kandidata stavlja se redni broj

Glasanje se vrši zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata za koga odbornik glasa.

Glasati se može za jednog kandidata i to između kandidata čija su imena navedena na glasačkom listiću.

Nevažećim glasačkim listićem smatra se: nepopunjeni glasački listić, glasački listić koji je tako popunjen da se ne može sa sigurnošću utvrditi za koga je odbornik glasao, listić na kome je zaokružen veći broj kandidata od broja koji se bira, kao i listić koji je potpisan.

Član 100.

Za predsjednika Skupštine opštine izabran je odbornik koji je dobio većinu glasova ukupnog broja odbornika.

Ako je predloženo više kandidata, a nijedan nije dobio potrebnu većinu ponovlje se izbor i to između kandidata koji su dobili najveći broj glasova.

Ako ni u drugom krugu predsjednik Skupštine opštine nije izabran, ponavlja se postupak izbora.

Član 101.

Skupština ima jednog potpredsjednika.

Potpredsjednik Skupštine opštine zamjenjuje predsjednika Skupštine opštine u vršenju poslova iz njegovog djelokruga.

Potpredsjednik Skupštine zamjenjuje predsjednika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti.

Član 102.

Kandidata za potpredsjednika Skupštine opštine predlaže Komisija za izbor i imenovanja uz konsultaciju sa predstavnicima političkih organizacija koje imaju svoje odbornike u Skupštini opštine.

Član 103.

Tajno glasanje za izbor potpredsjednika Skupštine opštine vrši se na način predviđen u članu 99.

Glasati se može za jednog kandidata i to između kandidata čija su imena navedena na glasačkom listiću.

Član 104.

Za potpredsjednika Skupštine opštine izabran je odbornik koji je dobio većinu od ukupnog broja odbornika.

Ako je predloženo više kandidata od broja koji se bira a ni jedan nije dobio potrebnu većinu, izbor će se izvršiti na način predviđen u članu 100.

Član 105.

Predlog za opoziv predsjednika i potpredsjednika Skupštine opštine može podnijeti radno tijelo Skupštine ili 10 odbornika.

Član 106.

Predsjednik Skupštine opštine zajedno sa potpredsjednikom i sekretarom Skupštine opštine razmatra pitanja uskladjivanja i programiranja rada radnih tijela Skupštine, stara se o saradnji Skupštine sa organizacijama i zajednicama, sa Skupštinom Srbije i drugim opštinama i o ostvarivanju medjuopštinske saradnje.

U razmatranju svih pitanja, po potrebi mogu da učestvuju predsjednik, odnosno potpredsjednik Izvršnog odbora i drugi članovi Skupštine opštine.

Član 107.

Sekretar Skupštine pomaže predsjedniku Skupštine u pripremi i organizovanju sjednica Skupštine i obavlja druge utvrdjene ovim Statutom ili koje mu povjeri predsjednik Skupštine.

Sekretar Skupštine priprema prijedlog za osiguranje sredstava za rad Skupštine i Stručne službe Skupštine i naredbodavac je za finansijsko-materijalno poslovanje Skupštine i Stručne službe Skupštine.

Član 108.

Za svoj rad i rad Stručne službe Skupštine sekretar Skupštine odgovoran je Skupštini

Član 109.

Sekretara Skupštine imenuje, odnosno razrješava od dužnosti Skupština.

Sekretar Skupštine imenuje se na vrijeme od četiri godine i može biti imenovan na tu funkciju najviše dva puta uzastopno.

Za sekretara Skupštine opštine imenuje se lice koje je diplomirani pravnik.

I Z V R S N I O D B O R

Član 110.

U opštini se obrazuje Izvršni odbor koji je, u okviru svojih prava i dužnosti utvrđenih Zakonom i ovim Statutom odgovoran Skupštini opštine za stanje u opštini u pogledu sprovođenja politike i izvršavanja Zakona i drugih propisa za čije izvršavanje su nadležni opštinski organi uprave, opštih akata Skupštine opštine i za usmjeravanje i uskladjivanje rada opštinskih organa uprave.

Član 111.

U ostvarivanju svojih funkcija Izvršni odbor naročito:

1. donosi propise i druge opšte akte za izvršavanje opštinskih propisa i drugih opštih akata Skupštine opštine.

2. predlaže Skupštini opštine propise i druge opšte dokaze kada je za to ovlašten Zakonom, ovim Statutom ili propisom Skupštine opštine,

3. predlaže program razvoja, prostorni i urbanistički plan, budžet, završni račun,

4. usmjerava i uskladjuje rad opštinskih organa uprave i vrši nadzor nad njihovim radom.

Član 112.

Izvršni odbor donosi poslovnik o svom radu kojim uredjuje svoju unutrašnju organizaciju i način rada.

Član 113.

Stručne, tehničke i druge poslove za potrebe Izvršnog odbora vrši Stručna služba Skupštine.

Član 114.

Izvršni odbor sačinjavaju predsjednik, potpredsjednik
određeni broj članova koje bira Skupština opštine.

Član 115.

Kandidate za predsjednika Izvršnog odbora predlaže
Komisija za izbor i imenovanje Skupštine opštine na osnovu prethodni
konsultacija sa političkom organizacijom koje imaju odbornike u
Skupštini.

Član 116.

Kandidati za predsjednika Izvršnog odbora izlažu svoj
program Skupštini opštine.

Po završenom pretresu o programu kandidata za predsjed-
nika Izvršnog odbora, izbor predsjednika Izvršnog odbora vrši se
u Skupštini tajnim glasanjem.

Predsjednik Izvršnog odbora izabran je ako je dobio
većinu glasova od ukupnog broja odbornika u Skupštini.

Ako kandidat za predsjednika Izvršnog odbora nije dobio
većinu glasova u smislu prethodnog stava, ponavlja se cjelokupan
postupak predlaganja kandidata za predsjednika Izvršnog odbora.

Član 117.

Predsjednik Izvršnog odbora uz konsultaciju sa politi-
čkim organizacijama koje imaju odbornike u Skupštini, predlaže
kandidate za potpredsjednika i članove Izvršnog odbora koje Skup-
ština bira tajnim glasanjem.

Ako se u predlogu predsjednika Izvršnog odbora u sastavu
Izvršnog odbora ne obezbijedi srazmjerna zastupljenost po nacio-
nalnoj strukturi stanovništva Opštine, Skupština će odbiti gla-
sanje o tom predlogu.

Broj kandidata koji se predlažu može da odgovara broju
kandidata koji se bira.

Za predsjednika i članove Izvršnog odbora izabrani su
kandidati koji su dobili većinu glasova od ukupnog broja odbornika
u Skupštini.

Iz reda članova Izvršnog odbora Skupština na prijedlog
predsjednika Izvršnog odbora imenuje funkcionere koji rukovode
opštinskim organima uprave.

Predsjednik, potpredsjednik i članovi Izvršnog odbora biraju se na period od četiri godine i mogu biti ponovo izabrani.

Član 119.

Predlog za opoziv predsjednika Izvršnog odbora može podnijeti svako radno tijelo Skupštine ili 10 odbornika u Skupštini.

O opozivu predsjednika Izvršnog odbora odlučuje se tajnim glasanjem.

Član 120.

Ostavka ili razriješenje dužnosti predsjednika Izvršnog odbora ne povlači ostavku, odnosno razriješenje cijelog Izvršnog odbora.

Predsjednik Izvršnog odbora ima pravo da predloži Skupštini opoziv člana Izvršnog odbora.

Glasanje o opozivu članova Izvršnog odbora vrši se na način na koji se glasalo o njegovom izboru.

Opoziv član Izvršnog odbora koji je imenovan za funkcijonera koji rukovodi opštinskim organom uprave, povlači i razriješenje sa te dužnosti.

Član 121.

Skupština može na prijedlog 10 odbornika postaviti pitanje povjerenja Izvršnom odboru.

O pitanju povjerenja Izvršnom odboru vodi se pretres na sjednici Skupštine.

Član 122.

Izvršni odbor može Skupštini podnijeti kolektivnu ostavku ako smatra da nije u stanju da obezbijedi sprovođenje utvrdjene politike i izvršenje Zakona i drugih propisa i opštih akata Skupštine ili da ne može preuzeti odgovornost za vršenje svoje funkcije ako se ne donese propis ili opšti akt čije donošenje predlaže Izvršni odbor.

RADNA TIJELA SKUPŠTINE

Član 123.

Za razmatranje prijedloga odluka i drugih akata i za proučavanje i pretresanje drugih pitanja iz nadležnosti Skupštine opštine, Skupština može obrazovati komisije i druga stalna ili povremena tijela.

Za članove komisije mogu biti birani odbornici Skupštine i drugi građani.

Način obrazovanja, sastav, djelokrug i ovlaštenja radnih tijela utvrđuju se Poslovníkom i odlukom Skupštine.

Komisije za svoj rad odgovaraju Skupštini opštine.

Član 124.

Radna tijela Skupštine su:

- 1- Mandatno-imunitetska komisija.
- 2- Komisija za izbore i imenovanja i druga radna tijela koja se mogu predvidjeti Statutom.

Član 125.

Mandatno-imunitetska komisija pretresa i odlučuje o pitanjima u vezi sa mandatom odbornika i sa imunitetskim pravom odbornika.

OPŠTINSKI ORGANI UPRAVE

Član 126.

Za vršenje upravnih i drugih stručnih poslova iz okvira prava i dužnosti opštine, odlukom Skupštine opštine u skladu sa Zakonom i kriterijima utvrđenim posebnim propisima Vlade SRBIH, obrazuje se opštinski organ uprave i opštinske upravne organizacije / u daljem tekstu: organi uprave/.

Član 127.

Organi uprave, u okviru svog djelokruga imaju pravo i dužnost naročito da:

- izvršavaju Zakone, druge propise i opšte akte Skupštine i Izvršnog odbora kad im je to stavljeno u nadležnost,
- sprovode utvrđenu politiku i smjernice Skupštine i načelne stavove i smjernice Izvršnog odbora,
- prate stanje u oblastima za koje su obrazovani i preduzimaju mjere za koje su ovlašteni, odnosno predlažu Skupštini i Izvršnom odboru preduzimanje mjera za rješavanje pitanja u tim oblastima,
- rješavaju u upravnim stvarima,
- vrše upravni nadzor kad im je to stavljeno u nadležnost,
- pripremaju i predlažu opštinske propise i druge opšte akte.

Član 128.

Opštinski organi uprave i upravne organizacije samo-
stalni su u vršenju svojih ovlaštenja i za svoj rad odgovaraju
Skupštini i Izvršnom odboru.

Opštinski organi uprave i upravne organizacije vrše
poslove iz svoje nadležnosti na osnovu i u okviru Ustava, Zakona
i ovog Statuta i svojim radom obezbeđuju efikasno ostvarivanje
prava i interesa građana, organizacija i zajednica.

Član 129.

Nadzor nad radom opštinskih organa uprave i upravnih
organizacija vrše Skupština i Izvršni odbor.

Organi uprave i upravne organizacije dužni su da do-
stavljaju Skupštini i Izvršnom odboru izvještaje o svom radu, o
stanju i odnosima u oblasti uprave, obavještenja o pitanjima iz
njihovog djelokruga, podatke, spise i druge dokumente potrebne
za rad Skupštine i Izvršnog odbora, da na njihov zahtjev ispituju
stanje u određenoj oblasti, da prouče određena pitanja ili da u
određenom roku izvrše posao iz svog djelokruga i da im o tome
podnesu izvještaj.

OPŠTINSKO JAVNO PRAVOBRANILAŠTVO I

OPŠTINSKI SUD ZA PREKRŠAJE

Član 130.

Skupština opštine pod uslovima i postupku utvrdjenim
zakonom, donosi odluku o formiranju javnog pravobranilaštva.

Skupština opštine imenuje lica na poslove javnog
pravobranioaca pod uslovima i postupku predvidjenim zakonom.

Član 131.

Na području opštine Lopare prekršajni postupak vodi
Opštinski sud za prekršaje opštine Lopare.

Skupština opštine u skladu sa Zakonom donosi akt o
osnivanju suda za prekršaje.

Aktom o osnivanju Opštinskog suda utvrđuje se područje
suda i njegovo sjedište, kao i broj sudija i njihovih zamjenika.

Skupština opštine može posebnim aktom odrediti broj
sudija.

Skupština opštine u skladu sa uslovima predvidjenim
u zakonu, bira i razrješava sudije za prekršaje i njihove zamjenike.

Član 132.

U opštini se u skladu sa Zakonom obezbeđuju materijalni
i drugi uslovi za rad Opštinskog javnog pravobranilaštva i Opštin-
skog suda za prekršaje.

Član 133.

Skupština opštine i njeni organi i drugi organi u opštini, organizacije i zajednice, dužni su da ovim organima pružaju pomoć u ostvarivanju njihovih funkcija.

OPŠTINSKI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Član 134.

Za organizovanje, pripremanje, rukovodjenje i komandovanje teritorijalnom odbranom u miru i ratu, obrazuje se Opštinski štab teritorijalne odbrane.

Odlukom o obrazovanju štaba utvrđuje se njegov sastav, djelokrug rada, način imenovanja članova i druga pitanja od značaja za rad štaba.

OPŠTINSKI ŠTAB CIVILNE ZAŠTITE

Član 135.

Za organizovanje priprema za zaštitu stanovništva i materijalnih dobara, ratnih dejstava i elementarnih nepogoda i nesreća većih razmjera u ratu i miru i za rukovodjenje jedinicom civilne zaštite i organizacijom zaštite, obrazuje se Opštinski štab civilne zaštite.

Odlukom o obrazovanju Opštinskog štaba civilne zaštite utvrđuje se njegov sastav, djelokrug rada, način imenovanja članova i druga pitanja od značaja za rad štaba.

XV - ODLUČIVANJE LIČNIM IZJAŠNJAVANJEM

a/ Referendum

Član 136.

Skupština opštine raspisuje referendum radi odlučivanja gradjana prethodnim izjašnjavanjem o pitanjima iz njene nadležnosti ili radi odlučivanja o potvrđi njenih odluka i drugih opštih akat

Član 137.

Skupština opštine raspisuje referendum za cijelo područje opštine ili dio područja po sopstvenoj inicijativi ili kada inicijativu daju gradjani, odnosno mjesne zajednice.

Član 138.

Skupština opštine je dužna da razmotri sve inicijative za odlučivanje putem referendumu i da pokretača inicijative obavijesti o tome da li je inicijativa za odlučivanje putem referendumu prihvaćena ili nije.

Član 139.

Referendum raspisuje Skupština opštine odlukom.

Odluka o raspisivanju referendumu sadrži pitanje o kojem se odlučuje na referendumu i dan sprovođenja referendumu i druga pitanja u vezi sa referendumom.

b/ Zborovi građana

Član 140.

Gradjani na zborovima odlučuju o pitanjima svog zajedničkog života i reda i o drugim zajedničkim interesima i potrebama.

Zbor građana može da daje inicijative, prijedloge i mišljenja na rješavanje odredjenih zajedničkih pitanja, koja su u nadležnosti Skupštine opštine, kao i o nacrtima odluka i drugih dokumenata Skupštine opštine.

Član 141.

Način odlučivanja građana na zborovima reguliše se odlukom Skupštine opštine u Statutu mjesne zajednice.

Član 142.

Zbor građana saziva predsjednik Skupštine opštine i organ upravljanja mjesnim zajednicama.

XVI - USTAVNOST I ZAKONITOST

Član 143.

Rad za zaštitu sloboda i prava čovjeka i građanina i svih vidova svojih u opštini se obezbjeđuje zaštitu ustavnosti i zakonitosti.

Načelo ustavnosti i zakonitosti doprinosi daljoj izgradnji demokratije i obavezuje sve subjekte na poštovanje Ustava, Zakona i Statuta i drugih propisa i opštih akata.

Pravo je dužnost građana i njihovih organizacija i zajednica da daju inicijativu za zaštitu ustavnosti i zakonitosti.

Član 144.

Staranje o ustavnosti i zakonitosti dužnost je građana, preduzeća i ustanova i drugih organizacija, opštinskih organa, sudova i nosilaca javnih i drugih društvenih funkcija.

Član 145.

Statut opštine mora biti saglasan s Ustavom.

Odluke, drugi propisi i opšti akti moraju biti u saglasnosti sa Zakonom.

Član 146.

Odluke, drugi propisi i opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, osim ako, iz naročito opravdanih razloga, nije predviđeno da ranije stupa na snagu.

Član 147.

Organi opštine i drugi subjekti prate primjenjivanje zakona, drugih propisa i opštih akata i u okviru svojih ovlaštenja preduzimaju mjere za učvršćenje zakonitosti i efikasnu zaštitu prava građana.

U cilju obezbjeđivanja ustavnosti i zakonitosti, organi opštine i drugi subjekti dužni su da, u izvršavanju svojih funkcija, obezbijede međusobnu saradnju i da otklanjaju nedostatke u svojoj radu.

XVII - DRUŠTVENI NADZOR I NADZOR
NAD ZAKONITOŠĆU RADA

Član 148.

Rad Skupštine opštine, Izvršnog odbora, opštinskih organa uprave i upravnih organizacija, preduzeća i ustanova koje vrše javna ovlaštenja ili djelatnosti od posebnog društvenog interesa za Opštinu, kao i rad nosilaca javnih i drugih društvenih funkcija u tim organizacijama je pod društvenim nadzorom.

Ostvarivanje društvenog nadzora obezbjeđuje se naročito javnošću rada svih nosilaca javnih funkcija i odgovornošću svih subjekata u društvu.

Član 149.

Skupština opštine, u okviru prava i dužnosti Opštine u vršenju društvenog nadzora pretresa opšta pitanja sprovedj politike i izvršavanja Zakona, drugih propisa i opštih akata, raspolaganja društvenim sredstvima, kao i opšta pitanja i namjene ostvarivanja prava i dužnosti organa, preduzeća i ustanova organizacija i zajednica.

Član 150.

Skupština opštine vrši društveni nadzor u saradnji sa organizacijama preduzećima i ustanovama i zajednicama i doprinosi razvijanju odgovornosti i uvažavanja društvenih normi, ponašanja i njihovo ostvarivanje racionalnog i najefikasnijeg poslovanja sa raspolaganja društvenim sredstvima.

Nadzor nad zakonitošću rada preduzeća na području opštine vrši nadležni organ opštine. Pod nadzorom nad zakonitošću rada podrazumijeva se i nadzor u pogledu saglasnosti samoupravnih opštih akata, odnosno opštih akata ili kolektivnih ugovora koji su u suprotnosti sa Zakonom.

Skupština opštine može u skladu sa Zakonom, obustaviti izvršenje odluke, drugog akta i radnje preduzeća kojima se povređuju samoupravna prava radnika i društvena svojina.

Ako je Skupština opštine obustavila izvršenje samoupravnog opšteg akta, odnosno drugi opšti akti ili kolektivni ugovor, odnosno odluku radničkog savjeta ili drugog organa preduzeća za koju smatra da nije u skladu sa Ustavom, odnosno da je suprotna Zakonu, dužna je da, u roku od osam dana od dana donošenja rješenja o obustavi, pokrene pred Ustavnim sudom SRBIH postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti obustavljenog akta.

Ako Skupština opštine u rokovima utvrdjenim stavom 1. i 2. ovog člana ne pokrene postupak pred Ustavnim sudom SRBIH odnosno Sudom, rješenje o obustavi prestaje da važi i akt koji je obustavljen može se primjenjivati.

XVIII - JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 153.

U cilju daljeg razvoja demokratskog sistema u Opštini se obezbjeđuje javnost u radu svih organa vlasti, organa u preduzećima i ustanovama, drugim organizacijama i zajednicama.

Član 154.

Sredstva javnog informisanja, a posebno štampa, lokalne radio stanice i ostala opštinska glasila javnog informisanja dužna su da redovno i potpuno informišu građane o zbivanjima u opštini čime se stvaraju pretpostavke za efikasno i kvalifikovano učešće građana u svim fazama odlučivanja.

Član 155.

Organi opštine dužni su da građane u preduzećima ustanovana mjesnim zajednicama i drugim organizacijama i zajednicama, informišu o pitanjima koja su od značaja za ostvarenje prava, obaveza i odgovornosti, kao i o svim drugim pitanjima od značaja za rad i odlučivanje u tim organizacijama i zajednicama.

Član 156.

Opštinski organi uprave, upravne organizacije i stručne užbe i organizacije koje vrše poslove od interesa za Opštinu, odgovorni su za tačnost i potpunost informacija i podataka koje pripremaju za Skupštinu opštine, Izvršni odbor i odbornike.

Član 157.

Rad Skupštine opštine i njenih organa i tijela, opštinskih organa uprave i upravnih organizacija koje vrše poslove od opšteg interesa za opštinu je javan ukoliko posebnim propisima nije drugačije određeno.

Član 158.

Javnost rada Skupštine opštine, njenih organa i tijela obezbeđuje se:

- javnim održavanjem sjednica,
- informisanjem putem sredstava javnog informisanja,
- posebnim objavljivanjem dokumenata društvenog razvoja, drugih izvještaja i akata od šireg značaja i interes
- objavljivanjem donesenih akata u Službenom glasniku opštine.

Član 159.

U cilju ostvarivanja cjelovitog društvenog sistema informisanja u opštini se obezbeđuju podaci i informacije putem evidentiranja, prikupljanja, obrade, prenosa i iskazivanja, kao i uslovi za obradu i iskazivanje podataka i činjenica o stanovništvu, građanskim stanjima i imovini građana, dobrima od opšteg značaja kao i dostupnosti o tim podacima i činjenicama.

radi što veće racionalnosti i povezivanja sa društvenim sistemom informisanja na nivou Republike, opštinski organi potrebe mogu da zadovoljavaju putem zajedničkog sistema sa drugim organizacijama u opštini, odnosno sa drugim opštinama.

XIX - DAVANJE SVEČANE IZJAVE

Član 160.

Predsjednik i potpredsjednik Skupštine opštine, predsjednik i potpredsjednik i članovi Izvršnog odbora Skupštine opštine i sekretar Skupštine opštine, prilikom stupanja na dužnost, na sjednici Skupštine opštine, daju svečanu izjavu:

Tekst svečane izjave glasi:

"Izjavljujem da ću dužnost koja mi je povjerenjena vršiti savjesno i odgovorno, da ću se pridržavati Ustava i Zakona i da ću se svim svojim snagama zalagati za razvitak socijalističkog sanoupravnog društva, za ostvarivanje vlasti radničke klase i svih radnih ljudi i za ravnopravnost naroda i narodnosti Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine i Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije".

XX - SARADNJA I UDRUŽIVANJE OPŠTINA

Član 161.

Opština saradjuje sa drugim opštinama i organizacijama na principima dobrovoljnosti i solidarnosti, udružuje sa njima sredstva, obrazuje zajedničke organa uprave, upravne organizacije i službe.

Član 162.

Radi ostvarivanja trajne saradnje, opština se udružuje u Zajednicu opština i druge oblike organizovanja u kojoj udružene opštine sporazumom o udruživanju i Statutom Zajednice opština utvrđuju medjusobne odnose, prava i obaveze, organizaciju zajedničkih medjuopštinskih organa uprave, upravnih organizacija i službi.

Član 163.

Kao član Zajednice opština i gradova BiH i drugih Republika i Pokrajina i Stalne konferencije gradova i opština Jugoslavije, opština saradjuje sa drugim opštinama u BiH i drugim republikama i pokrajinama i razvija sa njima medjusobne odnose u poslovima od zajedničkog interesa.

Član 164.

Opština ostvaruje neposrednu i konkretnu saradnju sa opštinama iz drugih republika i pokrajina radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva društveno-ekonomskog i prostornog razvoja i radi preduzimanja zajedničkih akcija i mjera za zadovoljavanje potreba gradjana, preduzeća i drugih organa i organizacija.

Sporazumom se utvrđuju konkretni oblici ove saradnje, uredjuju medjusobni odnosi, odnosno uskladjuju zajednički interesi opština.

XXI - PROMJENA STATUTA OPŠTINE

Član 165.

Prijedlog da se pristupi promjeni Statuta opštine može donijeti Skupština opštine, Izvršni odbor ili najmanje deset odbornika.

Skupština opštine prethodno odlučuje da li će se pristupiti promjeni Statuta.

Ako Skupština opštine odluči da se ne pristupi promjeni Statuta, prijedlog za promjenu Statuta ne može se ponovo staviti na dnevni red prije isteka šest mjeseci od dana donošenja odluke.

Član 166.

Nacrt akta o promjeni Statuta utvrđuje Skupština opštine.

Nacrt akta o promjeni Statuta stavlja se na javnu raspravu.

Član 167.

Nakon sprovedene javne rasprave Komisija za sprovođenje Statuta i statutarna pitanja, utvrđuje prijedlog promjena Statuta opštine.

Član 168.

Promjena Statuta usvojena je ako za nju glasa većina prisutnih odbornika Skupštine opštine.

Član 169.

Ako promjena Statuta ne bude usvojena; a o istoj promjeni Statuta ne može se odlučivati prije isteka šest mjeseci od dana kada je prijedlog odbijen.

Član 170.

Za sprovođenje promjena Statuta i obezbjeđenje prelaska na njegovu primjenu donosi se posebna odluka.

Odluku za sprovođenje ovog Statuta donosi Skupština opštine.

Odluka za sprovođenje promjene Statuta stupa na snagu istovremeno s promjenama Statuta.

XXII - PRELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Član 171.

Stupanjem na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut opštine Lopare /"Službeni glasnik opštine Lopare", broj 4/78/.

Ovaj Statut stupa na snagu danom proglašenja.

S A D R Ź A J

I	-	C. P Š T I N A	1
II	-	POLOŽAJ I ULOGA GRADJANA U OPŠTINI	1
III	-	PRAVA I DUŽNOSTI OPŠTINE	2
IV	-	MJESNA ZAJEDNICA	3
V	-	F O N D O V I.....	8
VI	-	FINANSIRANJE OPŠTIH DRUŠTVENIH POTREBA.....	7
VII	-	OPŠTENARODNA ODBRANA	11
VIII	-	OBRAZOVANJE, NAUKA , KULTURA	13
IX	-	SOCIJALNA I DJEČIJA ZAŠTITA	17
X	-	PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA.....	18
XI	-	PROSTORNO UREDJENJE	20
XII	-	STAMBENO-KOMUNALNA OBLAST	22
XIII	-	ZAŠTITA ČOVJEKOVE OKOLINE	22
XIV	-	O R G A N I O P Š T I N E	
	-	SKUPŠTINA OPŠTINE	22
	-	PREDSJEDNIK, POTPREDSJEDNIK I SEKRETAR SKUPŠTINE	25
	-	IZVRŠNI ODBOR	30
	-	OPŠTINSKI ORGANI UPRAVE	31
	-	OPŠTINSKO JAVNO PRAVOBRANILASTVO I OPŠTINSKI SUD ZA PREKRŠAJE	32
	-	OPŠTINSKI STAB CIVILNE ZASTIPE	33
XV	-	ODLUČIVANJE LIČNIM IZJASANJAVANJEM	33
		a/ REFERENDUM	33
		b/ ZBOROVI GRADJANA	34
XVI	-	USTAVNOST I ZAKONITOST	34
XVII	-	DRUŠTVENI NADZOR I NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA	35
XVIII	-	JAVNOST RADA I INFORMISANJE	36
XIX	-	DAVANJE SVEČANE IZJAVE	38
XX	-	SARADNJA I UDRUŽIVANJE OPŠTINA	38
XXI	-	PROMJENA STATUTA OPŠTINE	39
XXII	-	PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	40